

GMV Ravnatelj Miran Bojanić Morandini o radu muzejske ust

Srijeda u muzeju 3.500 posjetite

Vlastiti prihodi posljednjih su godina viši za 10 posto, po čemu je Gradski muzej Varaždin među vodećim hrvatskim muzejima u tom dijelu

Marija Barić

Gradski muzej Varaždin otvoren je 16. studenoga 1925. godine zahvaljujući Varaždinskome muzealnom društvu, i to u dijelu utvrde Stari grad. Prvi su postav većinom činili predmeti koje su darovale varaždinske obitelji. U proteklih gotovo devet desetljeća muzejske su zbirke sustavno obogaćivane pa je muzej prerašao u ustanovu kompleksnog tipa, sastavljenu od šest specijaliziranih odjela: arheološkog, povijesnog, kulturno-povijesnog, etnografskog, entomološkog i Galerije starih i novih majstora. U muzeju djeluje i Konzervatorsko-restauratorski odjel i Odjel zajedničkih službi, a ti su odjeli smješteni u četiri objekta, zaštićena kao kulturna dobra: Stari grad, palaču Sermage, palaču Herzer i Kulu stražarnicu. O radu te ustanove danas razgovarali smo s Miranom Bojanićem Morandiniem, ravnateljem Gradskog muzeja Varaždin (GMV).

- Godišnje se u GMV-u priredi 20-ak izložbenih programa, među kojima su izložbe iz vlastitog fundusa, gostujuće izložbe i one nastale u suradnji s drugim institucijama. Posebnu pozornost GMV posvećuje i predstavljanju varaždinskih likovnih umjetnika, od kojih godišnje nastojimo predstaviti barem jednog samostalno, a od 2013. godine organizira se i zajednička izložba članova HDLU-a Varaždin. Ove godine priređene su samostalne izložbe dvoje Varaždinaca: Suzane Hižak i Nedjeljka Krčara. Posebno smo ponosni na središnju izložbu ove godine, „Narod u nevolji“, uz 100. godišnjicu početka Prvoga svjetskog rata. Izložba je otvorena u lipnju, a zbog povećanog interesa publike produžili smo je do 23. studenoga. Dosad je izložbu organizirano posjetilo 80-tak učeničkih grupa

iz osnovnih i srednjih škola Varaždinske i Međimurske županije.

Među važnijim ovogodišnjim projektima bila je i izložba s odabranim djelima najvećih hrvatskih likovnih umjetnika 20. stoljeća iz našega galerijskog fundusa, koje smo predstavili u palači Porcia u Beču. Projekt smo realizirali u suradnji s Veleposlanstvom RH u Republici Austriji i Ministarstvom kulture RH.

U suradnji s ostalim (hrvatskim) muzejima i srodnim institucijama u muzeju gotovo svake godine predstavljamo i projekte drugih ustanova, a ove je godine najvažnija kritička retrospektiva s djelima Naste Rojc, jedne od najvećih hrvatskih slikarica iz prve polovice 20. stoljeća, koju je realizirao Umjetnički paviljon u Zagrebu.

MiŠ za mladu publiku

- Tko danas dolazi u muzej, dolazi li mlada publika?

- Broj posjetitelja GMV-a proteklih je nekoliko godina veći od 50.000 godišnje, po čemu je Gradski muzej Varaždin među najposjećenijim hrvatskim muzejima. Više od 20.000 posjetitelja dolazi u organiziranim skupinama, od kojih je većina školskih, a među ostalima su grupe ostalih kategorija posjetitelja (turističkih, strukovnih, protokolarnih i ostalih), i to iz Hrvatske i inozemstva, posebno iz SAD-a, Mađarske, Sloveni-

je, a u posljednje vrijeme i iz Španjolske i Brazila.

U GMV-u se naplaćuje ulaz za razgled, ali velik je dio programa, koje posjećuje uglavnom varaždinska publika, besplatan, kao što je i besplatan razgled izložbenih postava u GMV-u uz neke prigode: Noć muzeja, Europska noć muzeja, Dan GMV-a, Međunarodni dan muzeja. U nacionalnoj Noći muzeja varaždinski muzej sudjeluje redovito od 2012. godine i svaki put je među najposjećenijima, s više od 7.000 posjetitelja.

- Imate i edukativni program MiŠ. Kako je zaživio?

- S prošlom školskom godinom, na inicijativu Grada Varaždina, intenziviran je edukativni program pod nazivom MiŠ – Muzej i škola, kojim su obuhvaćene sve osnovne škole u Varaždinu. Već prvih dana nove školske godine svi učenici dobili su knjižicu koja im omogućuje besplatni posjet svim muzejskim stalnim postavama i muzejskim radionicama. Tijekom godine organizirani posjeti se bilježe, a razred s najviše posjeta nagrađujemo jednodnevnim izletom. Ove godine to je bio 4c iz I. osnovne škole, učiteljice Sonje Podobnik, a izlet je bio u Muzej za umjetnost i obrt i Zoološki vrt u Zagrebu. U prošloj školskoj godini muzej je posjetilo 105 organiziranih učeničkih grupa, a zabilježeno je mnogo individualnih posjeta, oko 3.000

anove osnovane 16. studenoga 1925.

muzeju privukla oko posjetitelja na 35 programa

vima koje nalaže suvremena muzeologija. U proteklom razdoblju uređeno je dvorišno pročelje palače Sermage, sjeverno pročelje Kule stražarnice i ulazna kula u Stari grad. Obnovljena je i stolarija u prizemlju palače Sermage i uređena dvorišna vrata te drvena galerija u Starom gradu i dvorišna vrata u palači Herzer. Također, na sva četiri objekta popravljena su krovovišta, a ugrađen je i novi alarmni sustav te obnovljena vatrododjava.

Radno vrijeme za posjetitelje

- Je li radno vrijeme muzeja prilagodljivo?

- Radno vrijeme za razgled izložbenih postava nastoji se što je moguće više prilagoditi posjetiteljima, pa se uz neke manifestacije i nekoliko puta godišnje produžuje, i to primjerice tijekom Špansirfesta, Noći muzeja, Europske noći muzeja... Isto tako, za organizirane grupe tijekom cijele godine omogućava se razgled i izvan radnog vremena pa se svaki takav planirani posjet gotovo bez iznimke i realizira. U muzeju se već u više navrata mijenjalo radno vrijeme pa je trenutno, koje se primjenjuje proteklih nekoliko godina (od utorka do petka od 9. do 17 sati, od subote i nedjelje od 9 do 13 sati; ponedjeljkom i na državne blagdane zatvoreno), uvedeno na temelju dosadašnjih iskustava i prakse iz ostalih muzeja u Hrvatskoj, ali i regiji, pa čak i onih svjetskih.

- Kako se financiraju projekti muzeja?

- Muzej se financira iz četiri izvora, i to iz gradskog i županijskog proračuna, od projekata Ministarstva kulture RH i ostvarivanjem prihoda od vlastite djelatnosti, od čega većim dijelom od prodaje ulaznica. Cijene ulaznica iste su već dugi niz godina, no vlastiti prihodi rastu iz godine u godinu i oni omogućavaju nesmetanu programsku djelatnost, ali i značajne investicijske zahvate na održavanju i poboljšanju stanja objekata kojima GMV upravlja. Premda se možda čini malo, vlastiti prihodi posljednjih godina viši su od 10 posto, po čemu je Gradski muzej Varaždin među vodećim hrvatskim muzejima.

GMV poziva Varaždinke

Vašim fotografijama želimo otkriti izgled grba palače Erdödy!

Nakon postavljanja dijela spomenika podignutog na Franjevačkom trgu 1915. godine, posvećenog žrtvama Prvog svjetskog rata, te rekonstruiranom grbu opata Szinersperga nanovo postavljenom na varaždinski urušinski kompleks, Gradski muzej Varaždin započinje novu inicijativu za rekonstrukciju grba s ulaznog portala palače Erdödy, današnje Glazbene škole. Zato GMV poziva Varaždinke da pogledaju u svoje obiteljske fotoalbume – možda će među njima pronaći fotografiju pročelja zgrade palače Erdödy na kojoj je vidljiv grb iznad ulaza. Prema toj fotografiji napravili bi njegovu rekonstrukciju i postavili ga na mjesto na kojem je i nekad krasio ovo lijepo varaždinsko zdanje.

- Ako pronađete fotografiju (uopće ne sumnjamo da će se kod nekoga naći), molimo s nama kontaktirajte na e-adresu: ravnatelj@gmv.t-com.hr. Zahvaljujemo unaprijed na vašoj susretljivosti! – poručuju.

učenika. Edukativni program realizira se i za učenike osnovnih i srednjih škola s ostalih područja, koji te sadržaje također vrlo rado posjećuju.

Kultura odijevanja – nova značajna zbirka

- Bilo je i raznih drugih aktivnosti po odjelima. Koje su najznačajnije?

- U travnju smo otvorili novu muzeološku cjelinu u Starom gradu Kulturno-povijesnog odjela GMV-a „Kultura odijevanja od 18. do sredine 20. stoljeća“. Obuhvaća oko 150 predmeta iz muzejskoga fonda: odjeću, obuću, nakit, modni pribor, minijature, slike i fotografije uobličene u stilsko-ambijentalne cjeline, ilustrirajući barok, rokoko,

empire, historicizam, secesiju i razdoblje između dva rata. Tijekom pripreme postava mnogi su od tih predmeta restaurirani, i to u radionicama varaždinskoga muzeja te u Hrvatskom restauratorskom zavodu u Zagrebu i Restauratorskom centru u Ludbregu, a neki od njih prvi su put javno izloženi. U realizaciji je financijski sudjelovao Grad Varaždin, znatnim vlastitim sredstvima i varaždinski muzej, dok je novac za glavninu troškova osiguralo Ministarstvo kulture RH. Varaždinci i prijatelji muzeja prošle su nam godine darovali 1.062 predmeta ukupno vrednija od 240.000 kuna. Posljednjih godina više otкупljujemo predmete važne za naš kraj. Otkupna po-

litika potpomognuta je programom „Prijatelji muzeja“. U njega se popunjavanjem pristupnice uključuju brojni građani i tvrtke. Godišnja članarina je 100 kuna, odnosno 300 kuna za pravne osobe. Prikupljaju se sredstva koja se namjenski troše za otkupe.

- Posebno dobro zaživio je i projekt Srijeda u muzeju?

- Srijeda u muzeju novi je program GMV-a utemeljen u siječnju 2014. godine. Zamišljen je kao tjedno događanje koje obuhvaća otvorenja izložbi, različita tematska predavanja, koncerte, književna predavanja, razgovore o poznatim (varaždinskim) obiteljima i umjetnicima i slično. Svi su programi u sklopu Srijede u muzeju besplatni, a realizirani su u organizaciji GMV-a i/ili u suradnji s drugim institucijama: HAZU-om, Društvom povjesničara grada Varaždina i Varaždinske županije, Društvom hrvatskih književnika, Hrvatskim šumarskim institutom, Fotoklubom Varaždin, Francuskim klubom, HNK-om u Varaždinu i ostalima. Dosad je održano 35 programa, na kojima je bilo oko 3.500 posjetitelja, pa će se Srijeda u muzeju zasigurno nastaviti i u sljedećoj godini.

S obzirom na to da GMV djeluje u četiri objekta, zaštićena kulturna dobra, za njihovo prikladno održavanje potrebna je stalna briga, a isto tako i opremanje susta-